

FAKTAARK: STROKE I DANMARK

Faktaarket indeholder de nyeste tal og eksisterende viden om strokeområdet i Danmark og skal bidrage til en ensartet kommunikation på området til brug for journalister, undervisere, sundhedsprofessionelle, myndigheder og andre formidlere på området.

STROKE

Stroke er en betegnelse for blødning og blodprop i hjernen.

- Hvert år bliver ca. 12.000 danskere indlagt med et stroke. Det svarer til ca. 33 personer om dagen. [1]
- I alt oplever 1 ud af 7 danskere at få et stroke i et livsforløb. [1]

BLODPROP ELLER BLØDNING

De fleste tilfælde af stroke (85%) skyldes en blodprop i hjernen. De øvrige tilfælde skyldes blødning i hjernen (15%). [1]

FØLGERNE AF STROKE

I dag er stroke den 4. hyppigste dødsårsag i Danmark og den hyppigste årsag til, at voksne får et handicap. [2-5]

- Dødeligheden inden for de første 30 dage efter et stroke er 6% for blodprop og 25% for blødning i hjernen. [1]
- I Danmark lever mere end 90.000 personer med diagnosen stroke. [6]
- Stroke fører til mange forskellige, ofte alvorlige fysiske og mentale handicap
- 30% af de personer, som får et stroke, er under 65 år. [7]
- Stroke optræder omtrent lige hyppigt hos mænd og kvinder. [1, 7]

BEHANDLING

Når en borger får et stroke tæller hvert minut. Alle patienter med et stroke skal behandles på en stroke-unit af et tværfagligt team. Akut vurdering er vigtig uanset om der er tale om blødning eller blodprop i hjernen for at give den rigtige behandling.

I dag findes to effektive metoder til akut behandling af blodpropper:

- Trombolyse, der opløser blodpropper medicinsk
- Trombektomi, der skaber fri passage ved et mindre kirurgisk indgreb

For begge behandlinger gælder, at jo hurtigere de startes efter de første tegn på stroke, jo bedre er resultatet. [8-10]

For at få gavn af trombolysebehandlingen, skal den som udgangspunkt sættes i gang inden for 4 ½ timer, efter symptomerne er opstået. Behandling med trombektomi kan have effekt op til 24 timer efter en blodprop i hjernen, hvis der stadig er ubeskadiget hjernevæv. [11, 12]

- Behandling med trombolyse nedsætter risikoen for at dø for patienter med et stroke efter et år med 34%-37% [13, 14]

I Danmark bliver 22% af alle patienter, der er indlagt med blodprop i hjernen, behandlet med trombolyse eller trombektomi.

ØKONOMI

Stroke er årligt årsag til 600 nye tilkendte førtidspensioner i Danmark. [1]

Erhvervsaktive personer med stroke har årligt 500.000 flere sygedage end erhvervsaktive personer uden stroke. Det svarer til 2% af alle sygedage. [6]

Hvert år koster stroke det danske samfund 2,03 mia. kr. i behandling og pleje (2015-priser). [6]

Hvert år koster stroke det danske samfund 2,63 mia. kr. på grund af tabte arbejdsår. [6]

Udarbejdet og opdateret af DRGs styregruppe om stroke, september 2019

REFERENCER

1. Apopleksiregister, D. *Årsrapport 2018*. [cited 2019 September]; Available from: https://www.sundhed.dk/content/cms/69/4669_dap-aarsrapport-2018---24062019---final.pdf.
2. The top 10 causes of death, W.H. Organization, Editor. 24 May 2018.
3. Benjamin, E.J., P. Muntner, and M.S. Bittencourt, *Heart disease and stroke statistics-2019 update: A report from the American Heart Association*. Circulation, 2019. **139**(10): p. e56-e528.
4. Feigin, V.L., et al., *Global, regional, and national burden of neurological disorders during 1990–2015: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2015*. The Lancet Neurology, 2017. **16**(11): p. 877-897.
5. Sundhedsstyrelsen. *Dødsårsagsregistret 2017*. [cited 2019 September]; Available from: <https://sundhedsdatastyrelsen.dk/da/tal-og-analyser/analyser-og-rapporter/andre-analyser-og-rapporter/doedsaarsagsregisteret>
6. Flachs, E.M., et al., *Sygdomsbyrden i Danmark: sygdomme*. 2015: Sundhedsstyrelsen.
7. Demant, M.N., et al., *Temporal trends in stroke admissions in Denmark 1997–2009*. BMC neurology, 2013. **13**(1): p. 156.
8. Goyal, M., et al., *Endovascular thrombectomy after large-vessel ischaemic stroke: a meta-analysis of individual patient data from five randomised trials*. The Lancet, 2016. **387**(10029): p. 1723-1731.
9. Truelsen, T., et al., *Acute endovascular reperfusion treatment in patients with ischaemic stroke and large-vessel occlusion (Denmark 2011–2017)*. European journal of neurology, 2019.
10. Emberson, J., et al., *Effect of treatment delay, age, and stroke severity on the effects of intravenous thrombolysis with alteplase for acute ischaemic stroke: a meta-analysis of individual patient data from randomised trials*. The Lancet, 2014. **384**(9958): p. 1929-1935.
11. Nogueira, R.G., et al., *Thrombectomy 6 to 24 hours after stroke with a mismatch between deficit and infarct*. New England Journal of Medicine, 2018. **378**(1): p. 11-21.
12. Turc, G., et al., *European Stroke Organisation (ESO)–European Society for Minimally Invasive Neurological Therapy (ESMINT) Guidelines on Mechanical Thrombectomy in Acute Ischaemic Stroke Endorsed by Stroke Alliance for Europe (SAFE)*. European stroke journal, 2019. **4**(1): p. 6-12.
13. Schmitz, M.L., et al., *Acute ischemic stroke and long-term outcome after thrombolysis: nationwide propensity score–matched follow-up study*. Stroke, 2014. **45**(10): p. 3070-3072.
14. Muruet, W., et al., *Long-term survival after intravenous thrombolysis for ischemic stroke: a propensity score-matched cohort with up to 10-year follow-up*. Stroke, 2018. **49**(3): p. 607-613.